

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการ
3. สรุปผล
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาผลการนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นไปใช้

2. วิธีการดำเนินการ

การพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา และประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิจัยปฏิบัติการ โดยการใช้การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ แบ่งขั้นตอนการดำเนินการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Systems investigation and Analysis)

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสังเคราะห์ เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้องค์ประกอบของระบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)

2. การประเมินตรวจสอบองค์ประกอบระบบการบริหารงานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา” ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่าความสอดคล้องระหว่างประเด็น ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ระหว่าง 0.8–1.00 ซึ่งแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นรายการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เห็นสมควรนำมา กำหนดไว้ในระบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทาง ในการดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ประสบผลสำเร็จ โดยให้ แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

3. สำนวจความคิดเห็นของผู้บริหารและครูหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและข้อเสนอแนะระบบการบริหารงานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการร่างระบบ โดยประชากร ในการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2,234 แห่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) แล้วสุ่ม ตัวอย่างโรงเรียนตามสัดส่วน โดยใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling technique) ได้สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 331 แห่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตอบแบบสอบถาม 662 คน ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและครูหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและข้อเสนอแนะ ระบบการบริหารงานวิชาการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาประสบการณ์ทำงาน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประเด็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ พบว่า แบบสอบถามมีค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับกรอบการสร้างแบบสอบถาม (IOC) ระหว่าง 0.8–1.00 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมส่วนใหญ่สูงกว่า 0.20 ได้ค่าอำนาจจำแนกด้านสภาพปัจจุบัน ตั้งแต่ 0.22–0.94 และค่าอำนาจจำแนกด้านปัญหาระหว่าง 0.21–0.80 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัญหาทั้งฉบับ เท่ากับ 0.94

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 331 แห่ง ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 662 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 552 ฉบับ จากสถานศึกษา 276 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 83.38 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ส่วนข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open end) นำมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์แล้วจำแนกเป็นประเด็นตามกรอบแนวคิดการวิจัย และวิเคราะห์โดยการสังเคราะห์ข้อความโดยการสร้างข้อสรุปจากเนื้อหาของแบบประเมิน (Content analysis)

ระยะที่ 2 การออกแบบระบบและตรวจสอบระบบ (Systems design and Verification) การออกแบบระบบและการตรวจสอบระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 3 โรงเรียน โดยเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ โรงเรียนจักรคำคณาทร โรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร และโรงเรียนวังสามหมอวิทยาคาร เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการและครูผู้สอน สังเกตการดำเนินการและวิธีการปฏิบัติจริง และการศึกษาเอกสาร

2. การออกแบบระบบ (Systems design) ผู้วิจัยนำผลจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การศึกษาระบบการบริหารงานวิชาการจากโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) และจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและข้อเสนอแนะมาเป็นแนวทางในการร่างระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยร่างระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) 2) กระบวนการ (Process) 3) ผลผลิต (Output) 4) ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)

3. การตรวจสอบระบบ (System verification) นำร่างระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประเมินร่างระบบ และประเมินร่างคู่มือการใช้ระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม

เครื่องมือที่ใช้ในการร่างระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม เป็นแบบประเมินซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และเป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม ผลการประเมินร่างระบบผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 5 ด้าน ด้านเนื้อหาสาระของระบบ ด้านความเป็นไปได้ของระบบ ด้านความเหมาะสมของระบบ ด้านความถูกต้องของระบบ ด้านประโยชน์การนำไปใช้ระบบ และมีแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

ระยะที่ 3 การนำระบบไปใช้และศึกษาผลการใช้ (System implementation and Evaluation)

การนำระบบไปใช้และศึกษาผลการใช้ระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. นำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พัฒนาขึ้นและได้รับการประเมินระบบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปใช้

2. ศึกษาผลจากการใช้ระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ศึกษาผลการใช้การดำเนินงานของโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเก็บข้อมูลเพื่อสะท้อนผลการดำเนินการจากการวิเคราะห์เอกสารรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม แผนกลยุทธ์โรงเรียน รายงานการประเมินสรุปแผนงานและโครงการเมื่อสิ้นปีการศึกษา เพื่อสรุปผลกระบวนการทำงานของระบบ ได้แก่ คุณภาพนักเรียน ประกอบไปด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน และสมรรถนะที่สำคัญของนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551

2.2 ประเมินความพึงพอใจ ของผู้เกี่ยวข้องกับการนำระบบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้โดยประเมินผลความสำเร็จตามองค์ประกอบ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Output) โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งมีค่า IOC ระหว่าง 0.8–1.00 มีค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจอยู่ระหว่าง 0.22–0.89 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด เท่ากับ 0.96 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการประเมินประกอบด้วย ผู้บริหาร (รองผู้อำนวยการ) จำนวน 1 คน ครู จำนวน 15 คน และนักเรียน จำนวน 303 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 319 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3. สรุปผล

การวิจัยครั้งนี้สรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้ามีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวม และรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับมาก

2. ระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์ประกอบของระบบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ประกอบด้วย

2.1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย

- 1) คุณลักษณะของผู้บริหาร
- 2) คุณลักษณะของครู
- 3) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน
- 4) การจัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 5) การจัดแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษา
- 6) งบประมาณสนับสนุน

2.2 ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย

- 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

- 3) การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 5) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 7) การนิเทศการศึกษา
- 8) การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

2.3 ด้านผลผลิต (Output) ประกอบด้วย

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น
- 2) ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนสูงขึ้น
- 3) นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

- 4) นักเรียนมีผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

- 5) นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551

- 6) นักเรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

- 7) ผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีความพึงพอใจในระบบการบริหารงานวิชาการ

ของโรงเรียน

2.4 ด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ประกอบด้วย

- 1) การรายงานผลและข้อเสนอแนะ
- 2) การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ระบบการบริหารงานวิชาการเป็นหน่วยระบบ (A system) ประกอบไปด้วยหน่วยระบบย่อย (Subsystem units) 8 หน่วยระบบ แต่ละหน่วยของระบบย่อยเป็นหน่วยทำงาน (Work unit) มีวิธีการทำงานดังนี้

หน่วยระบบย่อยที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีวิธีปฏิบัติดังนี้

1) ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร สำนวณสภาพปัญหา ความจำเป็น ความต้องการและของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น โดยแต่งตั้งคณะกรรมการหลักสูตร ประชุมการจัดทำหลักสูตร และมีภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำท้องถิ่น ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ พระสงฆ์

2) กำหนดจุดมุ่งหมาย คัดเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้และการจัดประสบการณ์ การเรียนที่สอดคล้องวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดทำเป็นหลักสูตร

สถานศึกษา กำหนดโครงสร้างหลักสูตรตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ตรงตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ให้เป็นหลักสูตรระดับท้องถิ่นที่สอดคล้องตรงตามความต้องการของชุมชน ความจำเป็นของสถานศึกษาสังคมชุมชนและท้องถิ่น

3) บริหารจัดการโดยการใช้หลักสูตรได้อย่างเหมาะสมและมีการนิเทศการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง โดยการรายงานการใช้หลักสูตร ประเมินการใช้หลักสูตร ประชุมประเมินการใช้หลักสูตรและนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร

4) ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร และหลักสูตรมีการปรับปรุงเป็นระยะทุก ๆ 4 ปี หรือปรับตามนโยบาย สพฐ. หรือ สพม.

หน่วยระบบย่อยที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีวิธีปฏิบัติดังนี้

1) จัดหาและมีการใช้แหล่งเรียนรู้หลากหลายทั้งภายในและภายนอก มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนมีทะเบียนสื่อแหล่งเรียนรู้ภายใน มีแบบบันทึกการใช้แหล่งเรียนรู้

2) ให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน มีการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการวัดแวว มีการแบ่งกลุ่มความสนใจตามความถนัด มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก

3) พัฒนาครูและผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พัฒนาโดยการอบรมสัมมนา พัฒนาโดยใช้สื่อ เอกสาร วิทยุทัศน์ ใช้สื่อทางไกล อบรมพัฒนาคุณภาพด้วยระบบ e-training

4) มีการนิเทศการเรียนการสอน โดยเน้นการนิเทศช่วยเหลือแบบกัลยาณมิตร มีแผนการนิเทศ มีกิจกรรมนิเทศ มีการนิเทศตามปฏิทิน มีการประเมินนิเทศและรายงานผล และมีการนำผลไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

หน่วยระบบย่อยที่ 3 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีวิธีปฏิบัติ ดังนี้

1) ศึกษากำหนดกฎระเบียบการวัดและประเมินผลและมีการวัดและประเมินผลเพื่อศึกษาผู้เรียน โดยจัดทำคู่มือการวัดประเมินผลของโรงเรียน มีการวัดประเมินผลของ สพฐ. สมศ. สพม.

2) ให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนและกิจกรรมการเรียนรู้ มีการวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียน มีการทำกำหนดการสอน มีแผนการสอน ผลการเรียนรู้ สอนตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และกิจกรรม มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

3) พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลอยู่เสมอ ดำเนินการโดยมีการประชุม แลกเปลี่ยนการจัดทำเครื่องมือ มีนโยบายการวัดด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น มีการประชุมประจำเดือน

ประชุมวิชาการ ประชุมหลักสูตรและมีการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลทุกกลุ่มสาระเข้าอบรม เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

4) ให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยดำเนินการแต่งตั้ง คณะกรรมการวิชาการฝ่ายวัดและประเมินผลมีการตรวจเครื่องมือวัดและประเมินผล มีการดำเนินการ วัดและประเมินผลจริงทุกภาคเรียน ทุกปี

หน่วยระบบย่อยที่ 4 การพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีวิธีปฏิบัติ ดังนี้

1) ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน โดยการสำรวจสภาพการใช้สื่อ ความต้องการในการใช้สื่อ จัดสื่อให้ตรงความต้องการและใช้สื่อเหมาะสม กับผู้เรียน

2) จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอนและ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน จัดหาตามนโยบาย จัดหาตามงบประมาณ จัดหาตามการบริจาค/ การระดมทุน

3) ประสานกับสถานศึกษาอื่นในการผลิต จัดหาพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ประสานงานติดต่อเครือข่าย สพม. สพฐ.

4) มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน โดยการใช้สื่อ ใช้ทุกชั้นเรียนทุกกลุ่มสาระ กำหนดตารางการใช้ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องศูนย์สื่อ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้

5) ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน โดยมีการใช้แบบบันทึกการใช้สื่อ มีข้อมูลการใช้สื่อ มีการประเมินผลการใช้สื่อ

หน่วยระบบย่อยที่ 5 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มีวิธีปฏิบัติดังนี้

1) สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในและนอก สถานศึกษา สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการสำรวจ มีการลงทะเบียนแหล่งเรียนรู้ จัดหารายชื่อ วิทยากรภายนอก (ภูมิปัญญาท้องถิ่น)

2) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู บุคคล ชุมชน และสถานศึกษาอื่น มีหนังสือแจ้งผู้ปกครอง มีการเผยแพร่การประชุม

3) จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ โดยการประสาน กับสถาบัน บุคคล ชุมชน โดยการแต่งตั้ง จัดให้มีครูรับผิดชอบติดต่อประสานงานกับหน่วยงาน และ ชุมชน

หน่วยระบบย่อยที่ 6 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีวิธีปฏิบัติดังนี้

- 1) ศึกษาและมีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน มีการนิเทศเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน การแจ้งในที่ประชุม มีการศึกษาเพิ่มเติมระดับบุคคล ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มีการเข้ารับความรู้เพิ่มเติมจากการประชุมของ สพม.จัดอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 2) ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดำเนินการได้โดยการเข้ารับการอบรม การพัฒนาเอกสาร การเชิญวิทยากรให้ความรู้สนับสนุนงบประมาณ
- 3) ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยในลักษณะภาคีเครือข่ายพัฒนางานทางวิชาการโดยเน้นเครือข่ายนักวิจัย อาจารย์สถาบันอุดมศึกษา สพฐ. สพม. และติดต่อประสานกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้ได้รับการอบรมจากวิทยากรที่ให้ความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ
- 4) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผลงานวิจัยในชั้นเรียน ดำเนินการโดยมีการแลกเปลี่ยนระหว่างเพื่อนครู แลกเปลี่ยนในที่ประชุมประจำเดือน แลกเปลี่ยนในโรงเรียนในเครือข่าย

หน่วยระบบย่อยที่ 7 การนิเทศการศึกษา มีวิธีปฏิบัติดังนี้

- 1) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในและดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ จัดประชุมชี้แจงการนิเทศ จัดทำแบบการนิเทศ จัดทำแผนการนิเทศ กำหนดกิจกรรมการนิเทศ แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ มีการนิเทศภายในภาคเรียน 1-2 ครั้ง มีการกำกับติดตามผลการนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
- 2) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การนิเทศภายในร่วมกับสถานศึกษาอื่น โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในที่ประชุม เครือข่ายทางวิชาการ
- 3) ประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะๆ มีการประเมินผลและรายงานในที่ประชุมประจำเดือนและเมื่อเสร็จสิ้นภาคเรียน และรายงานการนิเทศ

หน่วยระบบย่อยที่ 8 การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีวิธีปฏิบัติดังนี้

- 1) กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ สร้างเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของ สพฐ.และ สมศ. ประชุมกำหนดเป้าหมายตามมาตรฐาน สพม./สมศ. จัดเตรียมเอกสาร/ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐาน
- 2) วางแผนการพัฒนาคุณภาพและดำเนินการตามแผน ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในประชุมแต่งตั้งให้มีการจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา (SAR) กำหนดผู้รับผิดชอบระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่าง

ต่อเนื่อง โดยการจัดประชุมกำหนดผู้รับผิดชอบ มีโครงการพัฒนาสถานศึกษา มีการประเมินตรวจสอบปรับปรุงทุกภาคเรียน

3) ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาโดยประสานเครือข่าย ประสาน ศึกษานิเทศก์และ สพม. ประสานกับคลินิกประกันคุณภาพการศึกษา

3. ผลการประเมินการนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ พบว่า

- 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
- 2) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2557 กับปีการศึกษา 2558 มีคะแนนเฉลี่ย O-NET เพิ่มขึ้น 2.62 คิดเป็นร้อยละ 7.63 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างปีการศึกษา 2557 กับปีการศึกษา 2558 พบว่า คะแนนเฉลี่ย O-NET เพิ่มขึ้น 5.31 คิดเป็นร้อยละ 15.62
- 3) นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 4) นักเรียนมีผลการประเมินอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 5) นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551
- 6) นักเรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
- 7) ผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีความพึงพอใจในการนำระบบไปใช้ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

4. อภิปรายผล

ผลการวิจัยการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายตามลำดับ ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากครูและผู้บริหารเข้าใจในการบริหารงานวิชาการ แต่การดำเนินงานในโรงเรียนยังขาดระบบที่ชัดเจนสภาพแวดล้อมไม่เอื้องบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ Templer (2007) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยแรกที่เอื้อต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล หากผู้บริหารเห็นความสำคัญ

มีความตระหนักและคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญย่อมส่งผลต่อการกำหนดนโยบายอย่างเป็นระบบที่สำคัญอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการที่เป็นหัวใจผู้บริหาร ผู้บริหารและครูต้องเข้าใจในหลักสูตร มีการวัด การประเมินผล มีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภายใน สร้างแรงจูงใจ การเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ ร่วมคิดร่วมทำและร่วมมือกันช่วยแก้ไข ปัญหา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เศรษฐฐิตา เป็รื่องพิชญาธร (2556: 330-334) ได้วิจัยการ พัฒนาระบบการจัดการคุณภาพทั้งองค์กรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและข้อเสนอแนะระบบการจัดการคุณภาพ ทั้งองค์กรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

1) สภาพปัจจุบันระบบการจัดการคุณภาพทั้งองค์กรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ระดับปัญหาระบบการ จัดการคุณภาพทั้งองค์กรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ประกอบกับ Smith (1991: 228-A) ได้วิจัยคุณลักษณะระบบโรงเรียน ที่มีประสิทธิภาพในมลรัฐจอร์เจีย พบว่า องค์ประกอบที่มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน คือ การวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ การจัดบรรยากาศทางวิชาการ และการมีผู้นำที่เข้มแข็ง การตั้ง ความหวังไว้สูงและการให้ความร่วมมือช่วยเหลือกัน ยังสอดคล้องกับ ไกศิษฐ์ เปลรินทร์ (2552: 244- 264) ที่ได้วิจัยการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้ การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน การพัฒนานักเรียน การพัฒนาครูและการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และเพชริน สงค์ประเสริฐ (2550: 189-206) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน การพัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา ด้านภารกิจและขอบข่ายงานวิชาการในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริกุล นามศิริ (2552: 189-216) ได้วิจัยการพัฒนางานวิชาการ ด้วยหลักการบริหารในโรงเรียนขนาดเล็ก : การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า โรงเรียน บ้านบึงฉมึ มีการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก รองลงมาเป็นการพัฒนาสื่อการเรียน การสอน การพัฒนาหลักสูตร การวัดผลและประเมินผลและการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และภายนอก สอดคล้องกับ วิภาวดี ชีวะผลาบุรณ์ (2553: 164-168) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการบริหาร วิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร (Effective academic administration model in private elementary school in Bangkok พบว่า ประสิทธิภาพ ของการบริหารวิชาการได้รับอิทธิพลจากนโยบายด้านวิชาการภาวะผู้นำชั้นยอด การสนับสนุนทางสังคมและพฤติกรรมกรบริหารวิชาการ สอดคล้องกับ นางลักษณ เรือนทอง

(2550: 162-190) วิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล โดยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล และรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 2) ผู้บริหารและครูเป็นมืออาชีพ 3) การประกันคุณภาพ การตรวจสอบได้และความน่าเชื่อถือ 4) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 5) การมีวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ร่วมกัน 6) เน้นการเรียนการสอน 7) มีความคาดหวังต่อนักเรียนสูง และ 8) รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 8 องค์ประกอบ ซึ่งมีความเหมาะสมถูกต้องเป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

สุรัตน์ ศรีตาเดช (2549: 193) ได้วิจัยการนำเสนอรูปแบบการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ารูปแบบการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญทางการบริหาร 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านระบบสังคม ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อย 4 ประการ ได้แก่ การปรับตัว การบรรลุวัตถุประสงค์ การบูรณาการ และการรักษาแบบแผน 2) องค์ประกอบด้านทักษะการบริหาร ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 9 ประการ ได้แก่ ทักษะเชิงเทคนิค ทักษะเชิงมนุษย์ ทักษะเชิงมโนคติ ทักษะเชิงจริยธรรม ทักษะเชิงวิชาการ ทักษะเชิงเทคโนโลยี ทักษะเชิงการวินิจฉัย ทักษะเชิงการติดต่อสื่อสาร และทักษะเชิงการเมือง 3) องค์ประกอบด้านหน้าที่การบริหาร ประกอบด้วย องค์ประกอบ 7 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การบังคับบัญชา การนำ การประสานงาน การงบประมาณ และการควบคุม

2. ระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผลการวิจัย องค์ประกอบของระบบด้านปัจจัยนำเข้า (Input) คุณลักษณะของผู้บริหาร คุณลักษณะของครู คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน การจัดการกระบวนการ การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ การได้รับทรัพยากร องค์ประกอบของระบบ ด้านกระบวนการ (Process) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาและการจัดการกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา องค์ประกอบของระบบด้านผลผลิต (Output) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ครูและผู้บริหาร มีความพึงพอใจต่อระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์ประกอบของระบบด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)

การรายงานผลและข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมชัย หาญกล้า (2545: 412-439) ได้วิจัยการพัฒนาระบบการตรวจติดตามคุณภาพภายในของ สถาบันราชภัฏ พบว่า ระบบการตรวจสอบติดตามคุณภาพภายในของสถาบันราชภัฏที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้าของระบบ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบติดตาม หลักการติดตาม บุคลากรซึ่งทำหน้าที่ผู้ตรวจติดตามและเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจติดตาม 2) องค์ประกอบด้านกระบวนการของระบบ ประกอบด้วย การวางแผน การตรวจติดตาม การดำเนินการตรวจติดตาม การสรุปผลการตรวจติดตาม การประเมินประสิทธิผล การตรวจติดตาม การทบทวนของฝ่ายบริหาร และการปฏิบัติการแก้ไขและติดตามผลการตรวจติดตาม 3) องค์ประกอบด้านปัจจัยส่งออกของระบบ คือ รายงานผลการตรวจติดตามคุณภาพ 4) องค์ประกอบด้านข้อมูลป้อนกลับของระบบ คือ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินประสิทธิผล การตรวจติดตาม การทบทวนของฝ่ายบริหารและการปฏิบัติการแก้ไขและติดตามผลการตรวจติดตาม 5) องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมของระบบ คือ การจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอก สอดคล้องกับ พรเทพ รุ่งแผน (2546: 138-153) ได้วิจัยการพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า 1) รูปแบบของระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยโครงสร้างหลัก 4 ด้าน คือปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) 2) องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้าประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการประเมิน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน เครื่องมือ และเอกสารประกอบการประเมิน ผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน 3) องค์ประกอบด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การวางแผนการประเมินผลการปฏิบัติงาน การสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเมินผลการปฏิบัติงาน การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงาน การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 4) องค์ประกอบด้านผลผลิต คือ บันทึกสรุปผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมทั้งคณะ 5) องค์ประกอบด้านข้อมูลป้อนกลับ ประกอบด้วย ข้อมูลป้อนกลับสำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและข้อมูลป้อนกลับสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 6) จากการนำระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้จริง พบว่า องค์ประกอบของระบบ ทุกรายการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและผลการประเมินที่ได้มีมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐาน งานประเมิน ด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากทุกด้าน

สิทธิศักดิ์ ชาปฎิ (2551: 163-179) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ พบว่า ระบบการบริหารจัดการ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาที่ประกอบด้วยระบบย่อย ได้แก่ ระบบการดูแล

ช่วยเหลือนักศึกษา ระบบการจัดการเรียนการสอน และระบบกิจกรรมนักศึกษาได้นำทั้ง 3 ระบบนี้
บูรณาการเข้าไปในการบริหารจัดการ สอดคล้องกับ ไอลดดา คล้ายสำริด (2551: 160-169) ได้วิจัย
การพัฒนาระบบงานประเมินผลระดับสถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนวัดอัยยการาม สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ผลการดำเนินการพัฒนา
ระบบงานประเมินผลระดับสถานศึกษา ได้ระบบย่อยของงานประเมินผลระดับสถานศึกษา 3 ระบบย่อย
ได้แก่ ระบบตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ระบบเทียบโอนผลการเรียนรู้ และระบบการประเมิน
ตัดสินผล สอดคล้องกับ อนงค์ พีชสิงห์ (2553: 207-222) ได้วิจัยการพัฒนากระบวนการบริหาร
ที่มุ่งประสิทธิผลในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ พบว่า ระบบการบริหารที่มุ่งประสิทธิผลในโรงเรียนศึกษา
สงเคราะห์ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบซึ่งมีกระบวนการป้อนกลับในระบบด้วย ดังนี้

1) องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้ามีตัวชี้วัดความสำเร็จ 35 ตัวชี้วัด 2) องค์ประกอบด้านกระบวนการ
ได้แก่ การวิเคราะห์งาน การวางแผนงาน การปฏิบัติงานตามแผน การประเมินผลงานและการสรุป
ผลงาน และ 3) องค์ประกอบด้านผลผลิตมีตัวชี้วัดความสำเร็จ 47 ตัวชี้วัด สอดคล้องกับ กาญจน์
เรืองมนตรี (2547: 217-220) ได้วิจัยองค์ประกอบภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารและ
การจัดการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวปฏิรูปการศึกษา : กรณีศึกษา เขตพื้นที่ศึกษา
มหาสารคาม พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะนำไปสู่
ประสิทธิผลการบริหารและการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา ครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่
บุคลิกภาพส่วนตัวของผู้บริหาร ด้านพฤติกรรมกาปฏิบัติ ด้านปัจจัยสนับสนุน องค์ประกอบของ
ภาวะผู้นำดังกล่าวนำไปสู่ประสิทธิผลการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านประสิทธิภาพ
การบริหารจัดการ ด้านความพึงพอใจของครู ด้านคุณภาพนักเรียน และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน
สอดคล้องกับ สวัสดิ์ โพธิวัฒน์ (2547: 182-190) ได้วิจัย การพัฒนาตัวแบบประสิทธิผลการนำนโยบาย
การปฏิรูปการเรียนรู้ไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีองค์ประกอบ
ประสิทธิผลการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยภาพรวมมี 2 องค์ประกอบ
ได้แก่ การจัดทำยุทธศาสตร์การเรียนรู้ และการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ตัวแบบประสิทธิผลการนำนโยบาย
การปฏิรูปการเรียนรู้ไปปฏิบัติพฤติกรรมกาเรียนรู้ของนักเรียน ผลการเรียนรู้ ความพึงพอใจในงานของ
ครู และตัวแบบประสิทธิผลรวม องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล การนำนโยบายการปฏิรูป
การเรียนรู้ไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยภาพรวม ได้แก่ การจัดทำยุทธศาสตร์การเรียนรู้ การปรับวัฒนธรรม
องค์กร และการประกันคุณภาพภายในสำหรับอิทธิพลทางอ้อมที่สำคัญที่สุด คือ การพัฒนาเป็นองค์กร
วิชาชีพ

เตือนใจ รักษาพงศ์ (2551: 98-139) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อ
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
ผลจากการศึกษาการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย
กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) ด้าน

การบริหารงานวิชาการ คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยกิจกรรม การจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และการนิเทศการสอน

2) ด้านกระบวนการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การระบุมุมมอง การพัฒนาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันความรู้ และการเรียนรู้ 3) ด้านปัจจัยที่สนับสนุนให้การจัดการความรู้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ กลยุทธ์ วัฒนธรรม เทคโนโลยี โครงสร้าง และการวัดผล สอดคล้องกับ วาโร เฟ็งส์วีสต์ (2549: 111-135) วิจัยเรื่องการพัฒนาตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของประสิทธิผลภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกต 8 ตัวแปร ได้แก่ 1) ความสามารถในการผลิต 2) ความสามารถในการพัฒนาเจตคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับตัว 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน 5) การพัฒนาบุคลากร 6) ความสามัคคีของบุคลากร 7) ความพึงพอใจในงานของบุคลากร และ 8) บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

3. ผลการประเมินระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านความเหมาะสมของระบบและด้านประโยชน์การนำระบบไปใช้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จากผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) เมื่อปีการศึกษา 2557 ผลการทดสอบของนักเรียนโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างปีการศึกษา 2557 กับ ปีการศึกษา 2558 พบว่า คะแนนเฉลี่ย O-NET เพิ่มขึ้น 2.62 คิดเป็นร้อยละ 7.63 และของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างปีการศึกษา 2557 กับปีการศึกษา 2558 พบว่า คะแนนเฉลี่ย O-NET เพิ่มขึ้น 5.31 คิดเป็นร้อยละ 15.62

3.2 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.3 นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน มีสมรรถนะสำคัญ และมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามหลักสูตรแกนกลางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3.4 ครูมีความตระหนักรู้ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการบริหารงานวิชาการเพิ่มขึ้น ครูมีพัฒนาการในเรื่องการใช้หลักสูตร การใช้สื่อ การวัดผลและประเมินผล มีการจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในให้หลากหลาย ห้องศูนย์สื่อและเทคโนโลยีทางการสอน ห้องคอมพิวเตอร์

3.5 ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูผู้สอนและนักเรียนต่อระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) มีความพึงพอใจระดับมาก เนื่องจากนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2558 คะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สูงขึ้นกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนปีการศึกษา 2557

4. การสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ความคิดเห็น ความเข้าใจ ของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการทำหน้าที่ในการพัฒนาผู้เรียนในข้อมูลการบริหารงานวิชาการ 8 งาน เป็นความคิดเห็นก่อนนำระบบมาใช้และหลังการใช้ระบบการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

4.1 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

4.1.1 ก่อนใช้ระบบ มีการจัดการเรียนการสอนให้ยึดหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลัก แต่ไม่ได้นำเอาหลักสูตรมาใช้จริงจังในการจัดการเรียนการสอน ความเข้าใจหลักสูตรแบบกว้าง

4.1.2 หลังใช้ระบบ มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรลงสู่ชั้นเรียนมากขึ้น และสามารถปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน หลักสูตรและตัวชี้วัดมีความชัดเจนยิ่งขึ้น มีการพัฒนาหลักสูตรและมีการนำหลักสูตรมาใช้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน

4.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

4.2.1 ก่อนใช้ระบบ มีความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ในส่วนของภาพรวม เช่น ต้องมีแผนการจัดการเรียนรู้ มีสื่อ มีการวัดผล ประเมินผล ครูแต่ละคนจัดการเรียนรู้ตามวิธีการของตนเอง จัดกระบวนการเรียนการสอนตามบริบทของนักเรียนและชั้นเรียน สอนแบบกว้าง ๆ ไม่มีกรอบหรือเนื้อหาที่ชี้ชัดสอนตามหนังสือเรียนมากกว่าใช้แผนการจัดการเรียนรู้ หรือมีแผนการจัดการเรียนรู้บางรายวิชาและไม่นำแผนการจัดการเรียนรู้มาใช้อย่างจริงจัง

4.2.2 หลังใช้ระบบ มีการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐาน และตัวชี้วัด มีแผนการจัดการเรียนรู้และนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้เทคนิควิธีการ หรือนวัตกรรมที่เหมาะสมกับธรรมชาติของสาระนั้น ๆ

4.3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

1) ก่อนใช้ระบบ มีการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตร ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นภาคเรียนและรายงานตามบทบาทหน้าที่ ตามกำหนดของหน่วยงาน มีการวัดผลโดยใช้แบบทดสอบเท่านั้น มีการวัดผลโดยใช้ผลงานของนักเรียน (ใบงาน ใบกิจกรรม) เป็นการวัดผลที่ยังไม่ชัดเจน มีการวัดผลที่ไม่หลากหลาย การวัดผล ประเมินผลไม่ครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตร

2) หลังใช้ระบบ มีความชัดเจนในการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอน

ผลการเรียนมากขึ้น มีการจัดตั้งครูผู้นำฝ่ายวิชาการคอยช่วยเหลือครูแต่ละชั้นและช่วยจัดทำแบบทดสอบและแบบฝึกหัดอย่างเป็นระบบ การวัดผลประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตร มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง โดยใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละรายวิชา มีการวิเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

4.4 การพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1) ก่อนใช้ระบบ มีการใช้สื่อน้อย มีสื่อจำนวนจำกัดไม่หลากหลายและไม่ทันสมัย สื่อการเรียนการสอนแบบเดิมไม่น่าสนใจ และไม่เป็นปัจจุบัน การใช้สื่อการสอนไม่เป็นไปตามเนื้อหาเท่าที่ควร และขาดการเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนที่เป็นระบบ

2) หลังใช้ระบบ มีตารางและทะเบียนการใช้ห้องศูนย์สื่อและมีครูที่รับผิดชอบคอยช่วยเหลือครูที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อเทคโนโลยี ส่งผลให้เกิดความเอื้อเฟื้อในองค์กร ทำให้การใช้สื่อและเทคโนโลยีมีระบบมากขึ้น สื่อที่ใช้มีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีสื่อที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนสนใจในบทเรียนและเนื้อหามากขึ้น จัดให้มีการเก็บสื่ออย่างเป็นระบบระเบียบง่ายต่อการนำสื่อมาใช้

4.5 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

1) ก่อนใช้ระบบ มีการจัดแหล่งเรียนรู้ตามศักยภาพของโรงเรียน มีแหล่งเรียนรู้ น้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของครูผู้สอนและผู้เรียน มีงบประมาณในจัดสร้าง/จัดหาแหล่งเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้แต่ขาดการนำมาใช้ แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ไม่ตรงตามกลุ่มสาระที่ต้องการศึกษาและไม่มีประสิทธิภาพ

2) หลังใช้ระบบ มีการพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น มีการพัฒนาห้องเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้เพิ่มขึ้นมีมุมอ่านหนังสือในห้องเรียน มีห้องสื่อที่ทันสมัย จัดหาสื่อ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน และจัดทำตารางการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาและจัดหาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้มีความหลากหลายและเอื้อต่อการเรียนการสอนมากขึ้น ส่งผลผู้เรียนได้รับประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้สามารถพัฒนาและแสวงหาความรู้ได้มากยิ่งขึ้น

4.6 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1) ก่อนใช้ระบบ มีการใช้เทคนิควิธีการเรียนการสอนแบบเดิม ไม่มีการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวิจัยเพราะเห็นว่ายาก หรือมีความเข้าใจว่าการวิจัยเป็นการนำปัญหาการศึกษาเพื่อหาวิธีการแก้ไข ยังขาดการวิจัยที่เป็นรูปแบบและข้อมูลไม่ค่อยชัดเจน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน แต่ไม่ค่อยเป็นระบบและต่อเนื่อง

2) หลังการใช้ระบบ ครูให้ความสนใจการทำวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น มีความเข้าใจ มีการบันทึกงานวิจัยไว้เป็นหลักฐานทุกชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 เรื่อง มีการวิจัยในชั้นเรียน อย่างเป็นระบบมากขึ้น และนำผลการวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอนมีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ที่ตรงกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงและหลากหลาย

4.7 การนิเทศการศึกษา

1) ก่อนใช้ระบบ ผู้นิเทศยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ การนิเทศ มีการนิเทศแต่ไม่เป็นระบบ ไม่เป็นรูปธรรม ไม่ต่อเนื่องและไม่เป็นปัจจุบัน วิธีการนิเทศ ที่ไม่หลากหลาย ทำให้ผลการนิเทศไม่เป็นไปตามสภาพที่แท้จริง

2) หลังใช้ระบบ มีการวางแผน กำหนดกิจกรรม จัดทำตารางนิเทศและสมุด นิเทศประจำชั้น มีการนิเทศที่เป็นระบบมากขึ้น สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศไปใช้ในการพัฒนา บุคลากรและสถานศึกษา ผู้นิเทศให้ความสำคัญในการนิเทศศึกษามากขึ้น

4.8 การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

1) ก่อนใช้ระบบ ขาดความเข้าใจในวิธีการประเมินผลเพื่อเตรียมการประกัน คุณภาพภายในและการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษา การจัดทำเอกสารไม่เป็นระบบ มีการดำเนินงานตามโครงการตามนโยบายเป็นครั้งคราวไม่เป็นปัจจุบัน

2) หลังใช้ระบบ มีการจัดระบบหมวดหมู่ เพิ่มเอกสารหลักฐานมีการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน จัดทำระบบประกันคุณภาพภายใน

5. ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารได้ร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะกรรมการและครูผู้สอน หลังจากการใช้ระบบ พบว่า มีปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการนำระบบไปใช้จริง สรุปได้ดังนี้

5.1 ด้านปัจจัยนำเข้า ระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล คุณลักษณะของ ผู้บริหาร สมรรถนะของครู ลักษณะของนักเรียน การจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อม เพื่อการเรียนรู้และการได้รับทรัพยากร พบว่า ครูและผู้บริหารยังขาดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่อง ของระบบและการเปลี่ยนแปลงในหลายสิ่งในการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ในบางครั้ง ซึ่งครูยังมีความเชื่อเดิม ๆ ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีครูบางคนมีความคิดว่า เป็นการเสียเวลาและมีงานอื่นที่ต้องทำเป็นการเพิ่มภาระให้ครูมากกว่า ครูต้องเร่งสอนให้ครบเนื้อหา ตามหลักสูตรภายในเวลาอันจำกัด การจัดครูเข้าสอนโดยไม่ตรงกับความรู้ความสามารถและความถนัด ของครู เนื่องจากไม่มีครูที่จบสาขาเฉพาะ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ แต่จำเป็นต้อง สอนทำให้ครูขาดความมั่นใจและเกิดความกังวลซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา ระบบ

5.2 ด้านกระบวนการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาและการจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษาการพัฒนากระบวนย่อย 8 ระบบ พัฒนาได้อย่างเต็มที่แต่ต้องปรับกิจกรรมเพื่อให้เข้ากับนโยบาย ของ สพฐ.และ สพม. การเปลี่ยนแปลงห้องกลุ่มงานบริหารวิชาการให้สามารถบริการคณะครู และ ผู้ปกครองที่มาติดต่องานควรเป็นระบบมากกว่าเดิม และระบบการบริหารงานวิชาการ การจัดให้มี ผู้รับผิดชอบแต่ละจุด การปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องเรียน ห้องสมุด การจัดให้มีห้องสื่อเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การจัดให้มีห้องเกียรติยศเพื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ เกียรติบัตร และผลงาน ครูและนักเรียน

5.3 ด้านผลผลิต (Output) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ มีผลการประเมินอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน มีสรรณะสำคัญตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน 2551 มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2557 กับ ปีการศึกษา 2558 มีคะแนนเฉลี่ย O-NET เพิ่มขึ้น 2.62 คิดเป็นร้อยละ 7.63 และนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557 กับ ปีการศึกษา 2558 พบว่า คะแนนเฉลี่ย O-NET เพิ่มขึ้น 5.31 คิดเป็นร้อยละ 15.62 ผู้บริหารและครู มีความพึงพอใจในการนำระบบไปใช้ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

5.4 ด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) มีการรายงานผลการพัฒนาระบบ การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และ ด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) และด้านผลผลิต (Output) และแต่ละด้านพร้อมทั้งข้อเสนอแนะและ การปรับปรุงแก้ไขในแต่ละจุด ซึ่งยังต้องมีการปรับปรุง และรายงานผลของระบบเพื่อเป็นข้อมูลปรับปรุง ในแต่ละด้านให้ดียิ่งขึ้น เพื่อนำไปใช้ในปีการศึกษาถัดไป ทำให้ครูมีความมั่นใจในระบบยิ่งขึ้น จากการ เริ่มต้นใช้ระบบ คณะครูไม่มีความเชื่อมั่นว่าจะยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ ทำให้ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารได้ข้อคิดที่จะต้องนำระบบการบริหารงานไปใช้อย่างต่อเนื่องและพร้อม แต่งตั้ง กำกับ ติดตาม ทุกคนร่วมมือร่วมใจเป็นหนึ่งเดียวรับรู้และช่วยกันปรับวิธีการและร่วมกันแก้ไข ปัญหา และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และคณะกรรมการ โดยเฉพาะโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนทั้งระบบ การสร้างขวัญและกำลังใจ การสร้างเงื่อนไขทำให้เกิดแรงกระตุ้นและแรงจูงใจ ให้กับนักเรียนและครู

5.5 จากการวิจัยครั้งนี้ นอกจากการได้ระบบงานวิชาการและคู่มือการบริหารงาน วิชาการแล้วสิ่งที่จะทำให้การนำระบบการบริหารงานวิชาการไปใช้ให้ประสบความสำเร็จได้นั้น มีแนวปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มุ่งมั่นทุ่มเท จริ่งจังและเสียสละ ต้องคิดใหม่ ทำใหม่ มีความกล้า ที่จะเปลี่ยนแปลง ทำให้ประสบความสำเร็จได้ด้วยหลักของการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกส่วน

5. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้การใช้ระบบเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น ในการที่โรงเรียนจะนำระบบไปใช้พัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ควรมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1.1 การที่จะนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้นั้น ผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องเข้าใจระบบอย่างถ่องแท้ โดยเฉพาะการดำเนินงานของระบบย่อยทั้ง 8 ระบบ การดำเนินงานต้องทำอย่างจริงจัง จริงใจ มีความมุ่งมั่นเสียสละ มีการเปลี่ยนแปลงแนวคิด คิดใหม่ ทำใหม่ เพื่อจะขับเคลื่อนการทำงานให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ

1.2 ผู้บริหารควรกระตุ้นและสร้างความตระหนักให้กับครู นักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ เพื่อให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการโดยการเพิ่มกิจกรรมการพัฒนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

1.3 การนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้นั้น จะต้องมี ความยืดหยุ่น สามารถบูรณาการให้เข้ากับบริบทของการทำงานในทุกระบบย่อยของงานวิชาการได้

1.4 การที่จะนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้นั้น นอกจากจะสร้างความตระหนักให้กับครูและนักเรียนแล้ว ยังต้องสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ ความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน ให้เห็นความสำคัญ ในการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาที่จะนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคมไปใช้ อาจมีความแตกต่างด้านวัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ของชุมชนและผู้ปกครอง อาจเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาระบบการบริหารงาน วิชาการที่มีประสิทธิผลได้

1.5 การนำระบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ต้องดำเนินการ ตามคู่มือการใช้ระบบการบริหารงานให้ครบทุกขั้นตอน เพื่อจะได้พัฒนาครูและนักเรียนไปพร้อมกัน ทั้งโรงเรียน และควรมีการปรับปรุงกิจกรรมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของของสถานศึกษา แต่ละแห่ง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงลึกในการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนในแต่ละหน่วยระบบย่อยของการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้าน
- 2.2 ควรศึกษาทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการคุณภาพทั้งองค์กรในสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมกับสถานศึกษา
- 2.3 ควรศึกษาทำการวิจัยวิเคราะห์เพื่อหาตัวบ่งชี้ระบบการจัดการคุณภาพทั้งองค์กร
- 2.4 ควรศึกษาโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเจาะลึกโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices) ว่ามีกลไกอย่างไรที่ทำให้โรงเรียนเกิดความเป็นเลิศในด้านคุณภาพได้
- 2.5 ควรศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียน